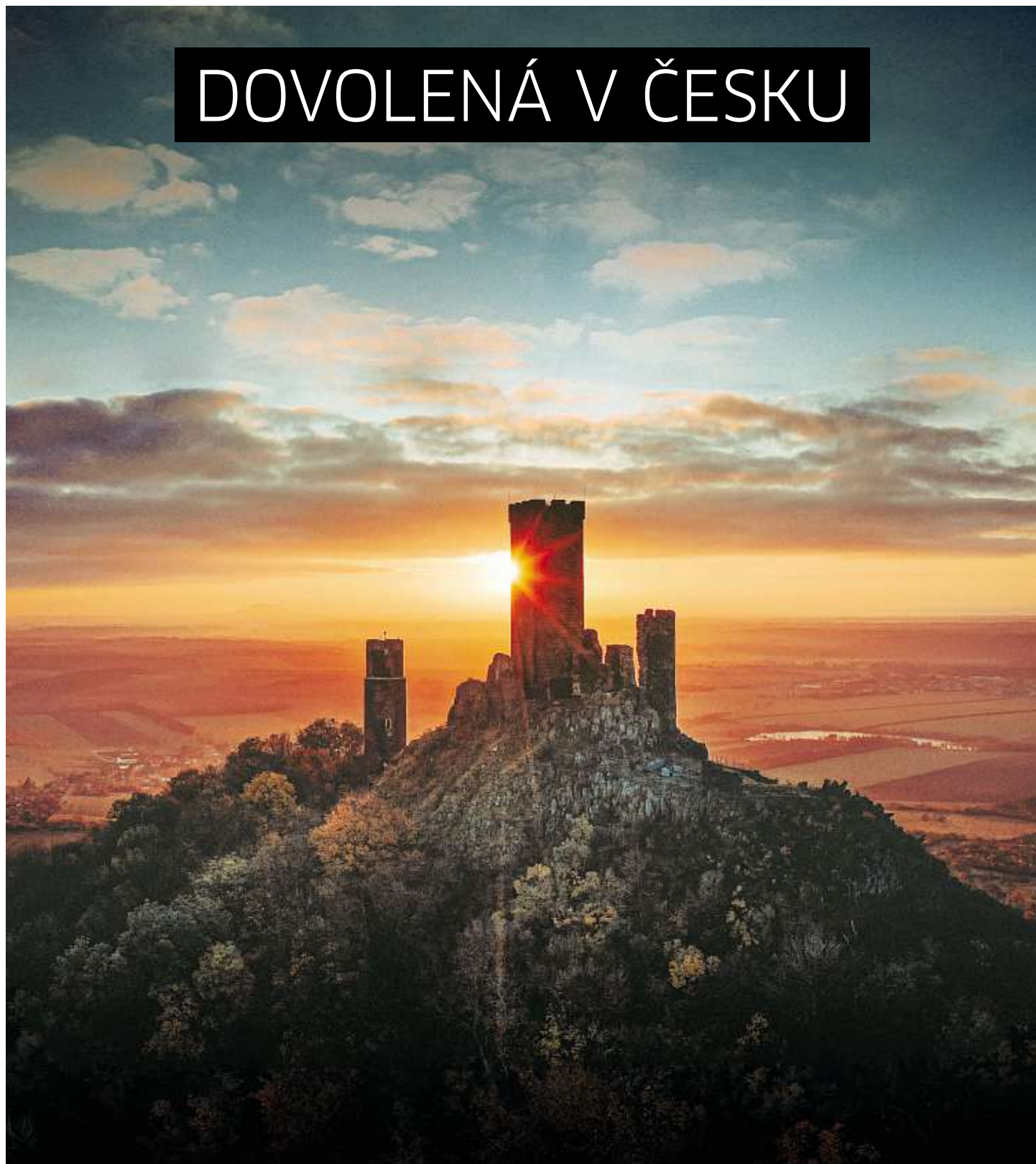

DOVOLENÁ V ČESKU

Výlety s dětmi

18 tipů na místa,
kde se budou bavit nejen
vaše děti, ale i vy.

Sejít z cesty

Když se vyhnete značeným
trasám, otevře se před vámi
úplně jiná krajina.

Svoboda

Na co všechno je důležité
myslet, než vyjedete
v obytnáku na dovolenou.

Navštivte královské město Kolín!

BARTOLOMĚJSKÉ NÁVRŠÍ poklad v srdci Kolína

- chrám sv. Bartoloměje z dílny věhlasného Petra Parléře
- kostnice s bohatou ornamentální výzdobou
- stará farní škola s interaktivní expozicí
- zvonice s vyhlídkou a unikátní zahrady na parkáň

www.bartolomejskenavr.si.cz

ROZHLEDNA VODÁRNA KOLÍN na výlet s výhledem!

- technická a architektonická památka
- 45 m vysoká rozhledna s výhledem na Kolín a Polabí
- videoprezentace o zajímavostech a památkách v okolí
- unikátní přístup do prostoru bývalé vodní nádrže

www.vodarnakolin.cz

JERUZALÉM NA LABI kolínský židovský klenot

- jedna z nejstarších a nejcennějších synagog v Čechách
- dva unikátní židovské hřbitovy
- kameny zmizelých – Stolpersteine stezka

www.jeruzalemnalabi.cz

www.kolinzije.cz

OBSAH

04–10

Říše fantazie

Lanový park, koňský statek, muzeum perníku nebo úzkorozchodná železnice. Tipy na výlety pro rodiny s dětmi.

14–17

Z Moravy do USA

Zdolala Pacifickou hřebenovku, jako dobrovolnice pomáhala Monika Benešová dětem v Libanonu.

18–19

Sejít z cesty

„Sešel jsem tehdy z cesty a nebylo to špatné. Spoléhal jsem na to, že většina pěšin v krajině vede odněkud někam.“

22–26

Svoboda volby

Život v karavanu není pro každého. Vyžaduje určité znalosti a uskomnění. Odměnou jsou netradiční zážitky.

EDITORIAL

Tomáš Wehle

editor speciálních projektů

Léto v Česku mělo vloni minimálně jedno společné: v osvědčených turistických oblastech bylo ještě více lidí než předešlé roky. V kempu Sedmihorky v Českém ráji, oblíbeném zejména u rodin s dětmi, byla hlava na hlavě a stany těsně vedle sebe jako někde na hudebním festivalu. Parkoviště u hradu Kost bylo plné už dopoledne a na Trosky šplhaly špalíry návštěvníků. Přestože řada Čechů letos v létě zamíří na dovolenou k moři, místa jako Prachovské skály, jihočeské zámky nebo Krkonoše budou asi slušně plná.

Řešením ale nemusí být jen sbalit si opalovací krém, pas, vyměnit eura a odletět k moři. I „doma“ na vás čeká spousta výjimečných míst, která jsou stále divoká, zapomenutá a ve větším měřítku téměř neobjevená. Zkuste si tentokrát zahrát na objevitele, najít pro sebe kus neznámého a vydat se tam. Vyměňte Šumavu za Krušné hory nebo České středohoří, jižní Čechy za Vysočinu, lom Rotava za Velkou Ameriku nebo Rájecké skály za ty Adršpašské. Možná nenarazíte na takové množství služeb, ale odměnou vám bude méně lidí a stejně kouzelná krajina.

Právě menší známostí míst jsme se řídili při výběru cílů do tématu tohoto magazínu, jímž jsou výlety s dětmi. Záměrně jsme tak vynechali nejnavštěvovanější zoo, akvaparky nebo stezky v korunách stromů. Mezi našimi tipy tak nejdete pro mnohé snad nečekané lokality jako okolí Úterského potoka, skanzen v Kouřimi nebo rezervaci Soos.

Novinář a fotograf David Macháček jde při poznávání domoviny ještě dál. Rovnou se vyhýbá značeným turistickým trasám a volí raději cesty vedlejší až okrajové. Orientuje se podle leteckých mapových podkladů, kde rozpoznává vyšlapané pěšiny nebo cesty neoznačované Klubem českých turistů. Více o tom, jak sejít z cesty a co při tom lze zažít, se dočtete v jeho glose na stranách 18 a 19.

Šťastnou cestu na vašich (jakýchkoliv) cestách.

MAGAZÍN PROBYZNYS – PŘÍLOHA HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN, 15. 6. 2021.

Ředitel speciálních projektů Aleš Mohout • Art director Jan Vyhnanek

• Vedoucí speciálního obsahu Jan Záluský (jan.zalusky@economia.cz)

• Editor Tomáš Wehle (tomas.wehle@economia.cz) • Layout Jan Stejskal

• Grafika Vizualní studio mediálního domu Economia • Adresa redakce

Pernerova 673/47, 186 00 Praha 8 • Tisk Walstead MORAVIAPRESS s.r.o.

• Samostatně neprodejné • <http://www.ihned.cz> • Foto na obálce:

Jaromír Kavan / Unsplash • ISBN 978-80-85378-92-4

Text: Jana Patková, Tomáš Wehle

Foto: iStock, HN – Honza Mudra, Jan Rasch, Lukáš Bíba, archiv

Říše fantazie

Představujeme vám 18 míst, kde se budou bavit nejen vaše děti, ale i vy. Přečtete si, kam se vydat v Česku na výlet nebo na víkend a co tam dělat.

Sdětmi je to někdy těžké. (Nebo často? Či spíš s námi, dospělými?) Vymyslíte a pečlivě jim naplánujete „skvělý“ výlet 50 kilometrů od domova, kde je bude něco zaručeně bavit (pohádkový hrad, stezka v korunách stromů...), a nakonec zjistíte, že jsou mnohdy šťastnější v parku před domem nebo v lese za ním, kde si z padlého stromu udělají loď a z pařezu je výdejní okénko cukrárny. Vypravíte se na Trnkovu Zahradu do Kutné Hory, ale možná více času než s Kocourem děti tráví cestou z vlaku, když kolem nádraží hrají na schovávanou.

Nechystáme si nakonec všechny ty dětské výlety tak trochu sami pro sebe? Jednoduše proto, že se nám nechce stále plavit stejným „mořem“ nebo lízat podesáté vanilkovou zmrzlinu? Snad. Každopádně čas od času se nám nějaká výprava do neznáma podaří a děti na ni vzpomínají ještě po roce. A kam se tedy vydat?

Berounka

Snad nejhezčí poklonu Berounce složil ve svém díle Ota Pavel. Řeku a kraj pod Křivoklátem, kam jako dítě jezdil s rodiči na letní byt, si zamiloval. První léto bydleli v Hostinci u Rozvědčika v Nezabudicích, později se rodina přesunula o pár set metrů dál, přímo k Berounce do domku převozníka Karla Proška v Luhu pod Branovem. Dnes je tu pamětní síň s vkusnou expozicí a opodál funguje přívoz, který milují hlavně děti.

Nejkouzelnější obcí široko daleko je Svatý Jan pod Skalou, ležící ve skalami sevřeném údolí Českého krasu. Podle legendy se v jeskyni pod skalní stěnou koncem devátého století usadil první český křesťanský poustevník Ivan. Po jeho smrti tu kníže

Bořivoj nechal postavit kapličku, postupně vznikl benediktinský klášter a barokní poutní kostel. Ze skály nad ním je pěkný výhled na obec a okolí. Ještě hezčí pak z méně známého vyhlídkového místa cestou k dubu na Herinkách.

Až vám bude kručet v bříše, zajděte si do Hostimi. Vyhlášená výletní restaurace U Krobiána, jen kousek od Svatého Jana pod Skalou, vás výzdobou a útulnou náladou zanechá v čase o sto let zpět. Čeká vás tu příjemná obsluha, zahrádka, poctivá domácí kuchyně a skvělé pivo Fabián.

Nedaleko, mezi obcemi Svatý Jan pod Skalou, Bubovice a Loděnice, objevíte také velice zajímavý skanzen Solvayovy lomy. Děti nejvíce nadchne polní lomová úzkorozchodná dráha, kterou se můžete o víkendech svézt. Celý rok lze volně procházet po vyznačených stezkách, prohlížet si přístupné exponáty a podle názorných informačních tabulí získat představu o způsobu těžby, dopravy a zpracování vápence. Budovy se zbytky technologických zařízení se nalézají ve zrušeném vápencovém lomu Paraple.

Park Mirakulum

Bavilo by vás vzít si na hlavu čelovku a prodírat se labyrintem podzemních chodeb? Nebo na nádvoří fantaskního hradu zažít atmosféru rytířských turnajů? Spoustu podobně hravého povyražení nabízí zábavně-naučný park Mirakulum v Milovicích na Nymbursku.

Svou odvahu a mrštnost si zde starší děti ověří na lanové opičí dráze, se strachem se poperou v tamním propadlišti, na obřích houpačkách, nebo až budou sjíždět dvanáctimetrovou rychlou skluzavku. (Nezapomeňte jim s sebou vzít triko s dlouhými rukávy, aby se při sjezdu nepopálily.) Malé děti zde potěší obří pískoviště, spousta hřišť a trampolín, ale možná i stádo minioslíků a koz v tamní minizoo.

Na statku Apolenka se věnují hlavně hiporehabilitaci, ovšem pořádají se tu také parkurové závody, příměstské tábory či vzdělávací akce pro děti.

Národní přírodní rezervaci Soos si lze projít po dřevěném chodníku. Málokdo ale ví, že zde jezdí i důlní úzkorozchodná dráha Kateřina.

Muzeum Karla Zemana je i tvůrčím ateliérem. Můžete zde natáčet, fotit či vytvářet vlastní přání s pozadím Zemanových filmů.

Statek Apolenka

Už více než 15 let na farmě Apolenka v obci Spoil u Pardubic podporují duševně nemocné a handicapované pomocí hiporehabilitace. Tedy podpůrné léčebné metody využívající pohyby koňského hřbetu a prostředí okolo koní k terapeutickým účelům. Na statku mají otevřeno od rána do večera sedm dní v týdnu a nevybírají se zde žádné vstupné. Parta nadšenců a dobrovolníků tu poskytuje širokou škálu služeb: kromě sociálních služeb tady najdete i jezdeckou školu, pro předškolní a školní děti zde připravují environmentální programy, studenti z oborů sociální práce, speciální pedagogiky či veterinární péče přijímají na stáži a koupit si tu můžete i na farmě vyráběné mléko, sýr, tvaroh nebo jogurt.

Gibon park Rožnov pod Radhoštěm

Máte-li chuť strávit s dětmi aktivní den, vyzkoušejte Gibon park v Rožnově pod Radhoštěm. Nejmenší návštěvníci, kterým je většina překážek zapovězena, se vyřádí v dětském koutku s pískovištěm s indiánskou osadou. Ti o něco starší si už mohou troufnout na Dětský park s trampolínami s velkým množstvím skluzavek, prolézaček, skákadel a nejrůznějších překážek. A ti ještě starší mají téměř neomezené pole působnosti: od klidnějšího minigolfu po lanovou překážkovou dráhu dlouhou 423 metrů, která zahrnuje 30 úseků se 162 překážkami ve výšce až 5,9 metru nad zemí. Ti nejdovzrušnější mohou vyzkoušet akvazorbíng, kdy je člověk zavřený ve speciální plastové kouli naplněné vzduchem a kráčí po vodní hladině. Součástí areálu je také restaurace.

Kolínská řepařská drážka

Znovuobnovená část trasy nejstarší polabské řepařské drážky nabízí příjemný výlet vlakem taženým parní nebo dieslovou lokomotivou po úzkorozchodné trati. Výlety po dráze, která sloužila pro dopravu cukrové řepy do cukrovarů v Polabí, bavi malé i velké. Vlaky jezdí ze stanice Kolín-Sendražice do stanice Býchory a zpět každý víkend, první v 9.45, poslední v 16 hodin.

Trat' je doplněna o železniční naučnou stezku, posezení a herní prvky. Navštívit zde můžete rovněž expozici zaměřenou na historii Kolínské řepařské drážky, ostatních polabských řepařských drážek a pěstování a zpracování řepy. Jízdu můžete klidně přerušit a doplnit o procházku polabskou krajinou.

Muzeum Karla Zemana

Lákalo by vás „hledat Zemi nikoho, ostrov, na který ještě nevstoupila noha filmařova, planetu, na které ještě žádný režisér nevztýčil vlajku objevitele, svět, který existuje jen v pohádkách“? Pokud ano, určitě si nenechte ujít návštěvu pražského Muzea Karla Zemana. Expozice mapuje Zemanovu tvorbu od prvních animací a loutkových filmů ve 40. letech minulého století až po díla z jeho posledního tvůrčího období.

Ocitnete se ve filmových scénách jeho nejslavnějších filmů, můžete se vznést na létajícím stroji, projít se po Měsíci barona Prášila nebo vlastnoručně ovládat ponorku z Vynálezu zkázy. Na rozdíl od jiných muzeí si sem nezapomeňte vzít svůj fotoaparát nebo videokameru, muzeum je totiž současně také jakýmsi tvůrčím ateliérem. Můžete zde

natačet, fotit či vytvářet vlastní přání s pozadím Zemanových filmů.

Pro všechny malé návštěvníky jsou tu zdarma připraveny tři tematické motivační hry. Díky nim si děti prohlídku užijí ještě více a hravou formou se dozvědí i spoustu zajímavých informací nejen o tvorbě Karla Zemana. Tak třeba nejmenší děti od čtyř do sedmi let se mohou spolu s rodiči vydat proti proudu času do světa dinosaurů na dobrodružnou hru Cesta do pravěku. Za každý správně vyřešený úkol získají samolepku, kterou si nalepí do své mapky. Za jejich putování jim bude odměnou trilobit, kterého si pak mohou nabarvit podle fantazie.

Rezervace Soos

Prazvláštní měsíční krajina, rozbrázděná erozí a pokrytá žlutou a bílou vrstvou vysrážených minerálních solí. Tak vypadá evropská rarita – národní přírodní rezervace Soos, rozlehlé rašeliniště s řadou minerálních pramenů, přezdívaná český Yellowstone. V rezervaci nedaleko Františkových Lázní žije řada chráněných živočichů a roste zde množství mokřadních a slanomilných rostlin, tak si nezapomeňte do batohů přibalit atlas. Vyhlášená byla v roce 1964 na ploše 221 hektarů, přístupná je ale jen část. Lehce přes kilometr dlouhá naučná stezka vede po dně vyschlého jezera, které mělo slanou vodu.

V areálu je také přírodní geologický park, muzeum s expozicí o přírodě Chebska a Soosu, pavilon

s expozicí o dějinách Země a paleontologie s reprodukcemi obrazů Zdeňka Buriana a modely prehistorických ještěřů v životní velikosti nebo stanice pro záchranu živočichů. Vloni se tu otevřelo nové návštěvnické centrum s moderními badatelnami a zázemím i altánkem coby přírodní učebnou.

Loupežnické Slavonicko

Slavonice, malebné město na pomezí Čech, Moravy a Rakouska, proslavily překrásné renesanční měšťanské domy s bohatě zdobenými štíty, pitoreskní systém podzemních chodeb a řada zajímavostí v okolí. Můžete se tady projít po stezkách, kudy chodíval loupežník Grasel, nebo si v keramické dílně v Maříži namalovat vlastní hrnek či potisknout tričko. Klidné cesty, lemované stromořadími, jsou upravené pro cyklovýlety i pro pěší. Vydat se z nich lze třeba na nedalekou zříceninu hradu Landštejn, do Dačic nebo k rybníku Dědek. Zcestovalejší rodiny se staršími dětmi zaujme, že tudy vede trasa Greenways Praha-Vídeň.

Zoo Jihlava

Sníte-li o Austrálii, ale přece jen je pro vás trochu z ruky, vypravte se pro začátek do Jihlavy. Tamní australská farma zahrnuje kromě opuštěné budovy, přilehlého sadu a ohrad pro ovce také několik přístřešků. V některých žijí méně známá australská zvířata – kunovci či ledňáci. Po okolí jsou staré zemědělské stroje, u farmy originální poštovní

Můžete se vznést na létajícím stroji, projít se po Měsíci barona Prášila nebo vlastnoručně ovládat ponorku z Vynálezu zkázy.

INZERCE

HNO59305

„ASISTENCI SI MŮŽU
ZAVOLAT I BĚHEM
VÝLETU NA KOLE.
NA MOU DUŠI.“

Majetkové
pojištění občanů
s cykloasistencí

K majetkovému pojištění KOMFORT nově získáte zdarma také asistenční službu pro případ, že vás na výletě zastaví komplikace jako třeba píchlá duše, prasklý řetěz či nějaký úraz.

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP

Pro život, jaký je

schránky, konve na mléko i malá zahrádka. Nezvyklé jsou vnitřní expozice zvířat. Například klokani bydlí v obýváku, papoušci ve spižárně či strašilkou a vakovevky ve staré skříni. Inu – lidé se z farmy odstěhovali a příroda se sem vrátila.

Tvůrce inspiroval příběh českého cestovatele a dobrodruha Josefa Poláka (1844–1899), který se z Benátek nad Jizerou vydal na druhou stranu zeměkoule. Už jako malý snil o zemi, kde jsou stromy jako katedrály a kde lze nalézt zlato, místo krav se pasou klokani a hlavně kde žijí černé labutě... Právě kvůli nim se rozhodl do Austrálie odjet.

Do jihlavské zoo se dostanete snadno příjemnou procházkou přímo z hlavního náměstí. Rozlohou patří sice k těm menším u nás, ale zase překvapí svou nápaditostí a děti určitě potěší lanovým centrem, kde se vydatně vydovádí.

Skleněná zahrada

Čarovná zahrada v Kunraticích u Cvikova je opravdu kouzelná. Je v každé denní době a ročním období jiná. Kromě množství rostlin živých ji totiž zdobí skleněné fantasmagorické květy, křehcí různobarevní plameňáci v životní velikosti a také chobotnice či pavouk. Samozřejmě ze skla, protože jsou dílem dnes už světově proslulého uměleckého skláře Jiřího Pačinka. Jeho sklárna je hned vedle a návštěvníci jsou v ní vítáni. Je hned u pecí, takže je jim horko stejně jako sklářům, jimž je možné koukat přímo pod ruce. Také vstupenky tu mají skleněné, aby se to nepletlo.

Jiří Pačinek je ve svém proměňování okolí důsledný. Obyčejný vesnický kostel v sousedství sklárny proměnil vloni v Kříšťalový chrám. Skleněná výzdoba se stále rozrůstá, tak se nechte překvapit, co vše v něm při své návštěvě najdete. A pak hupněte i s dětmi do pekla: je v podzemí dětského hřiště a „straši“ v něm sklenění čerti. Na hřišti děti spolehlivě zaujme také bludiště, postavené ze starých sklářských forem. Brzy přibude také replika sklářské pece. V pískovišti je samozřejmě jemný sklářský písek a malé skleněné kuličky pro zpestření.

Svou odvahu a mrštnost si zde starší děti ověří na lanové opičí dráze, se strachem se poperou v tamním propadlišti nebo na obřích houpačkách.

Unikátní zahrada v Kunraticích u Cvikova uměleckého skláře Jiřího Pačinka nabízí krásné pohledy na rostliny skutečné, ale i ty skleněné. Součástí sklářského areálu není jen tradiční huť, ale i brusírna či prodejní galerie.

Rabštejn nad Střelou

Tohle místo si oblíbil už Karel IV. Na svých cestách tu několikrát nocoval a ze zdejšího brdicového lomu si nechal dovézt materiál na stavbu Karlštejna. Rabštejn nad Střelou na severním Plzeňsku býval patrně nejmenším městem v Evropě. Později o městský status přišel a dnes je částí Manětína. Mix starého a nového, německého a českého, chátrajícího a obnoveného je působivý, stejně jako poloha Rabštejna na ostrohu strmě spadajícím do řeky Střely.

Málokde najdete na tak malé ploše hrázdné i roubené domy, zříceninu hradu, barokní zámek a kostel, klášter, středověký kamenný most, židovský hřbitov, pozůstatky vodních mlýnů, muzeum nebo betonové bunkry z války. Jezdí se sem na čun-dry i na první výlety zamilovaných. A přestože to může být stejně tak dobrý „dospělácký“ tip, mají to tu rádi i různě staré děti. Cachtají se tady v řece a staví v ní hráze, na loukách běhají bosi a kolem bunkrů si hrají na vojáky nebo na schovávanou. Nádherné okolí, kde se mimo jiné natáčel snímek Tomáše Vorla Cesta z města, si projdete po osmikilometrové naučné stezce.

Zábavní park Eden

Z dříve chátrajícího statku Mitrovských v Bystřici nad Pernštejnem vyrostlo nové ekologické centrum. Vše si tu můžete osahat a vyzkoušet, expozice jsou interaktivní a zaujmou celou rodinu. V horácké vesnici poznáte život našich předků a vyzkoušíte si nejruznější lidová řemesla – stanete se tkalci, hrnčíři nebo truhláři. Klasický obrázek minulosti dokresluje i zvířecí farma, kde se děti seznámí se zvířaty. Najdete tu i malý pivovar, bylinkovou lékárnu nebo ekopavilon.

Muzeum perníku

Hrad Kunětickou Horu neboli Kuňku znají milovníci památek. Stojí na výrazném skalnatém kopci zvedajícím se z polabské roviny severně od Pardubic a tvoří zdaleka viditelnou dominantu. Méně známým objektem, ale o to důležitějším tipem na výlet s dětmi, je už lovecký zámček při úpatí hradního vrchu na okraji vesnice Ráby. Roubená stavba z roku 1882 je sídlem celoročně otevřeného Muzea perníku a pohádek – Perníkové chaloupky s řadou turistických služeb a atrakcí pro děti i dospělé. Je tu i sídlo Perníkového hejtmanství, informační centrum Děda Vševěda a turistická ubytovna.

Všechno tady voní perníkem, upečeným ve starobylých dřevěných formách, třeba přímo ve zdejší Perníkářské dílně Ježibaby. Malí i velcí návštěvníci si vyslechnou pohádku o Perníkové chaloupce, prodou se strašidelným pohádkovým lesem právě tak jako Jeníček a Mařenka a stejně jako oni si na konci odnesou ze střechy chaloupky medový perníček. V Medovém ráji jsou k vidění perníky nejen z Pardubic, ale také z Podkrkonoší nebo jižní Moravy. Prohlídková expozice nabízí i svět pohádek černého divadla, pohádkové peklo a Ježíškovu nebe. Samostatný prohlídkový okruh tvoří Svět skřítků a strašidel se čtyřmi desítkami loutek.

Pohádkový zámček v Rábech stojí jen 200 metrů od velkého parkoviště a restaurace pod Kunětickou Horou při silnici z Pardubic na Hradec Králové. Do pohádky pak stačí seběhnout kousek po lesní pěšině.

Skanzen v Kouřimi

Tradiční stavení, folklorní veselky, masopusty, jarmarky, posvícení, velikonoční a vánoční pořady, předvádění tradičních řemesel. Skanzen ve středoché Kouřimi každoročně ožival hlavně při těchto slavnostech; letos bohužel téměř vše znemožnila epidemie koronaviru. Už je ale otevřeno, jen se tady až do odvolání nekonají komentované prohlídky, možná je jen individuální prohlídka bez výkladu průvodce.

Jediný skanzen tohoto typu u nás shromažďuje základní regionální typy lidové architektury z oblasti středních, východních a severních Čech a dokládá, jak bohaté a nápadité bývalo venkovské stavitelství. Otevřeno je od úterý do neděle od 10 do 17 hodin. Zajímavou podívanou si zpestříte výletem na Lechův kámen nebo zhruba dvoukilometrovým okruhem kolem Staré Kouřimi.

DinoPark

Chcete se s dětmi projet vláčkem přímo do druhohor? Nebo třeba vlézt hrozivému dinosaurovi do tlamy, a ještě se přitom vyfotit? Případně hledat cestu bludištěm tak dlouho, než odhalí své tajemství? V DinoParku v Plzni hned vedle tamní zoo děti pochopí, že není třeba třást se strachy při pohledu na tyranosaura, a o to lákavější je pro ně pak možnost, že si tam mohou pohrát v hnízdě s mláďaty maiasaurů. Anebo si vyzkoušet práci badatele. Hřiště koncipované jako archeologické naleziště těchto

INZERCE

KRKONOŠSKÁ PIVNÍ STEZKA

HN059429

**CHCETE SE SVÝMI SPOLUPRACOVNÍKY ZAŽÍT
NEZAPOMENUTELNÉ CHVÍLE UPROSTŘED
PANENSKÉ PŘÍRODY?**

**CHCETE OCHUTNAT PĚT DRUHŮ MÍSTNÍCH PIV
Z KRKONOŠSKÉ VODY?**

CHCETE SE DOZVĚDĚT TAJEMSTVÍ JEJICH VÝROBY?

My a Krkonoše vám to vše umožníme zažít.

Neváhejte a přijďte se s námi „na zdraví“ projít a napít!

Nejhezčí partie Krkonoš a výborné pivo k tomu. To jsou lákadla našich nejvyšších hor, kde je pro vás přichystaná **Krkonošská pivní stezka**.

Můžete se, se svým teamem, vydat po trasách místních pivovarů z Horní Malé Úpy až do Vrchlabí.

Více informací na www.krkonoskapivnistezka.cz

Finančně podpořeno Centrálou cestovního ruchu Královéhradeckého kraje.

PO STOPÁCH Albrechta z Valdštejna

HN059428

Vydejte se po stopách slavného válečníka a generalissima císařské armády Albrechta z Valdštejna do jeho někdejšího frýdlantského vévodství. Navštivte Jičín, Frýdlant, Bezděz, Mnichovo Hradiště či Cheb a objevte unikátní část naší historie.

[postopachalbrechta](https://www.facebook.com/postopachalbrechta)

www.albrechtzvaldstejna.cz

dávnověkých tvorů patří k nejoblíbenějším částem parku. Kdo dokáže najít kostru v písku? Děti určitě zaujme také 3D projekce „dinosauřích“ filmů. Je zde k vidění i živá druhohorní rostlina Wollemia nobilis, která rostla na Zemi před 175 miliony let. V roce 1994 objevili 39 exemplářů této pravěké borovice v australské divočině. Otevřeno je denně od 8 do 18 hodin. Další podobné zábavní parky najdete třeba v Liberci, Praze, Vyškově a Ostravě.

Úterský potok

Už v polovině 16. století zde stál pivovar. V roce 1654 tu žilo mimo jiné pět sládků a dvanáct řezníků. Fungovala tady koželužna a do 70. let 20. století kino. Dodnes z toho v městečku, ležícím asi 40 kilometrů severozápadně od Plzně, zůstala jediná hospoda. A klid. Na náměstí barokní domy s gotickými jádry, renesanční radnice s kouzelným obřadním sálem, v barokním kostele Narození sv. Jana Křtitele před třemi lety rekonstruované varhany z doby kolem roku 1720, jedny z nejcennějších svého druhu u nás. A pěkná, 1,5 km dlouhá naučná stezka, kde se hned zkraje dozvíte, že adaptace Drdova románu Městečko na dlani z roku 1942 se v Úterý opravdu nenatáčela, jak se traduje, zato pozdější seriál Zdivočelá země ano. Široko daleko žádná fabrika, jen lesy, kam tak rádi jezdí houbaři. Blízko západočeské lázně nebo barokní Manětín a Plasy. Jednoduše skvělý tip na krátký výlet i východisko pro ty delší.

Z Úterý spěchá dál k jihu Úterský potok a na jeho březích míváte staré mlýny a betonové bunkry, tzv. řopíky, stavěné ve 30. letech minulého století v rámci obranné linie proti vpádu hitlerovského Německa. Jdete střídavě po lukách a okrajem lesa. Na dně údolí v olšovém luhu roste kakost, devětsil nebo ocún jesenní, ve smíšených lesích a na skalách zjiňne botanikovo srdce nad růží alpskou, zimolezem či jaterníkem. Tělo potoka sílí, když postupně přibírá Nezdický a posléze Dolský potok. Dva kilometry od Šipína dojdete po červené turistické značce, kopírující tok Hadovky, k malebné zřícenině hradu Gutštejn. Teď na jaře tudy procházíte téměř sami, v létě podmanivé břehy potoka vyhledávají trampové a pod širák tu uléhají romantici z měst.

České Švýcarsko

Symbolem národního parku České Švýcarsko je Pravčická brána, největší skalní most v Evropě. Na rodiny s dětmi ale na severu Čech čeká spousta dalších atrakcí. Krasomila z filmové pohádky Pyšná princezna byla sice doma na zámku Hluboká, ovšem zatoulala se i sem, k Dolskému mlýnu. Romantická zřícenina na soutoku řeky Kamenice a Jetřichovické Bělé tehdy ještě byla plně funkční a v jednom filmovém záběru je vidět celé stavení i s náhonem. Koncem 19. století, kdy se na lodičkách začalo proplovat soutěskami řeky Kamenice, sloužil mlýn jako výletní restaurace. Nynější výletní plavby do Edmundovy a Divoké soutěsky začínají kousek od Hřenska.

V Děčíně najdete jednu z nejmenších zoologických zahrad v Česku, ale tajemství přírody lze objevovat i jinak. Všechny krásy národního parku představuje expozice Českého Švýcarska v Krásné Lípě. Její součástí jsou interaktivní exponáty, například větrný mlýn, lososí cesta nebo labyrint v krajině, a také panoramatická projekce Krajina zrozená z písku a moře.

Zříceninu hradu Gutštejn objevíte v nádherné krajině nedaleko Konstantinových Lázní. Vydat se k ní můžete pěšky podél Hadovky nebo si hrad prohlédnete ze sedla kola.

Keltský archeopark Nasavrky

Keltové vzbuzují představu divokého, přírodního národa. Jejich kulturu můžete s dětmi zažít na vlastní kůži v archeoparku Nasavrky jižně od Chrudimi. Ocitnete se v keltské vesnici z 2. až 1. století před Kristem. Obytná stavení, hospodářské budovy, výběhy pro zvířata nebo svatyně vás nenechají na pochybách, že jste mimo současný svět. Děti si mohou vyzkoušet mletí obilí na kamenném mlýnu, výrobu keramiky nebo tkání látek na keltském rámovém stavu. Otevřeno je tu teď denně kromě pondělí od 9 do 17 hodin.

Řeka Kamenice tvoří v národním parku České Švýcarsko romantické hluboké kaňony a soutěsky s vysokými stupni a kaskádami. Edmundovu (Tichou) a Divokou soutěsku lze absolvovat s průvodcem na turistické lodičce.

Výlet do Kladna

STŘEDOČESKÉ MĚSTO Kladno může být místem pro ideální rodinný výlet. Jednou z nejstarších staveb města je bývalá tvrz přestavěná na barokní zámek, který je nejen umělecko-historickou památkou, ale i kulturní institucí, kde si každý najde něco zajímavého. Je možné se pokochat některou ze zajímavých výtvarných výstav v Zámecké galerii, z nové historické časové osy se dozvědět o významných kladenských milnicích nebo zhlédnout pravidelně se obměňující fotografickou výstavu v Kabinetu fotografie, jehož kurátorem je světově známý fotograf Jiří Hanke. Je možné navštívit stálou unikátní expozici kladenského rodáka Zdeňka Milera, který by letos oslavil 100 let. Výstava mapuje výtvarníkovu celoživotní dílo, velká část je věnována známému Krtečkovi a její součástí je výtvarníkovy autentická pracovna a milá Krtkova herna pro malé návštěvníky. Věděli jste, že Zdeněk Miller je autorem slavného loga Bratři v triku? V červnu v rámci oslav výtvarníkůvých nedožitých stých narozenin pořádáme **Kladfilm**, filmovou přehlídku krátkých filmů studia Bratři v triku pro celou rodinu. V zámecké zahradě budeme promítat filmová pásma z filmotéky Krátkého filmu Praha, která určitě stojí za vidění.

100
Zdeněk Miller

Během prohlídky jedné z expozic **DŮLNÍ ŠTOLA** je možné se po schodišti s klenutím barokního zámku vydat zpět do kladenské historie. Kladno navždy bude spjato s těžbou černého uhlí a dnes již uzavřené kladenské doly

jsou významnou kapitolou historie města. Proto bylo ve sklepení Kladenského zámku vytvořeno simulované důlní pracoviště, kde mohou malí i velcí zažít, jak práce v takovém kladenském dole vypadala. Na vytvoření expozice pracovali báňští záchranáři, kteří využili autentické prvky výztuže, strojní zařízení a hornické nářadí vyvezené právě přímo z podzemí kladenských dolů. Atmosféru doplňuje reálné ozvučení, takže celek působí autenticky a věrohodně i pro bývalé důlní zaměstnance, kteří prostředí důvěrně znali. Zajímavostí je rozhodně důlní výztuž pokroucená důlním tlakem, mineralizované dřevo důlních stоек a kamenné uhlí ve velkých, dnes už nevidaných kusech. Čeká Vás sonda do historie těžby uhlí na průmyslovém Kladensku v podobě časové osy, proces vzniku uhlí samotného v období karbonu s obrovskými kmeny plavuní a přesliček a představení tvaru místní uhelné sloje a její otvírky pomocí štol a jam. Setkáte se s člověkem – havířem, který uhlí dobýval, s jeho vírou v nadpozemské i jeho činnostmi a předměty pozemskými.

Více na WWW.KLADENSKYZAMEK.CZ

KLADENSKÉ VĚŽÁKY patří nejen k jedinečným dominantám města, ale i k dominantám československé bytové výstavby minulého století. Byly prohlášeny kulturní památkou a jsou součástí originálního a architektonicky významného Sídliště architekta Havlíčka. V prvním z věžových domů lze navštívit Muzeum věžáků, které nabízí velmi zajímavé expozice zasazené do žijícího domu a zaměřené právě na kladenské věžáky, urbanizmus a atmosféru padesátých let minulého století. Prohlédnete si vzorový byt, účelné společné prostory, zažijete návštěvu vybaveného krytu veřejné obrany a na závěr prohlídky vás ze střešní terasy čeká mimořádný výhled, protože věžáky jsou nejvýše položenými stavbami Kladna. Ani okolí věžáků by nemělo uniknout Vaší pozornosti. Sídliště patří k nejcennějším architektonickým celkům v celé republice a během procházky můžete zasnout nad funkčním urbanistickým rozvržením celého sídliště a vzhledem domů a objevovat jejich uměleckou výzdobu v podobě kupříkladu domovních znamení od významných sochařů své doby.

K návštěvě Muzea je třeba předchozí rezervace. Více na: WWW.MUZEUMVEZAKU.CZ.

Návrší u kolínského chrámu v novém lesku

Gotický chrám svatého Bartoloměje s katedrálním chórem od Petra Parléře je hlavním turistickým cílem Kolína. Nyní však bude dospělé i děti lákat ještě víc. Radikální obnovou z pera renomovaného architektonického studia Masák & Partner prošlo celé Bartolomějské návrší, na němž kostel stojí. Návštěvníci mohou obdivovat opravenou zvonici, kostnici, farní školu a zahrady na parkáně.

Ve staré škole je nově otevřena interaktivní expozice věnovaná historii a osobnostem města, jako byli dirigent František Kmoch či fotograf Josef Sudek. S Pierotem se naučíte pantomimu, díky videomappingu a hologramům se vžijete do příběhu ďáblského rybníkáře Jakuba Krčina. Zahrady mezi hradbami nabízejí bylinkovou zahrádku, rozárium, ovocný sad a vinici, stejně jako dříve nedostupné výhledy na chrám. Pozůstatky v kostnici jsou restaurované, ve zvonici najdete lapidárium, expozice chrámového pokladu a zvonů. Prohlídky kostnice, zvonice a chrámu budou dostupné dle epidemické situace.

V sousedství areálu se nachází informační centrum či kavárna. Návštěvu si lze ještě zpestřit díky mobilní aplikaci Maskaron s rozšířenou realitou, šiframi a plněním úkolů, která umožní nahlédnout i do dávnych hrobů. Venkovní prostory jsou nyní otevřené od 8 do 20 hodin, interiéry od 9 do 17 hodin.

PŘIPRAVENO VE SPOLUPRÁCI S MĚSTEM KOLÍN

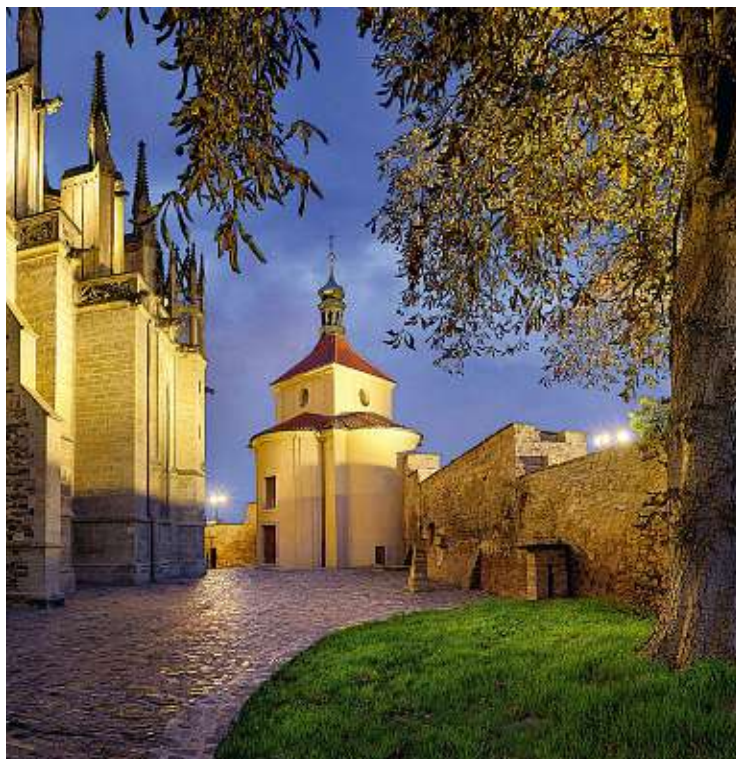

FOTO: ROMAN ŠULC, LADISLAV RENNER

Karlovy VARY°

KARLOVARSKÉ KULTURNÍ LÉTO 25. 6. - 18. 9.

Vary žijou celé léto! Hudbou, divadlem,
stand-upy, programem pro děti i dospělé.
Přijďte kdykoliv a buďte součástí
nejdelší letní kulturní akce v Čechách.

Ben Cristovao | Hana Zagorová
Ewa Farna | Tata Bojs | MIG 21
Barbora Poláková | Wohnout
Janek Ledecký | Jelen
Yzomandias | Michal Hrůza
Skyline | Eva Burešová
Hradištan | Pokáč | BSP
Ondřej G. Brzobohatý
Tonya Graves | Krucipüsk

Robert Křestán | Peztalozzi | Jordan Haj & Emma
Smetana | QUEEN - The Story | Michal Šindelář
DJ Chris Kaufman & Karlovarský Symfonický
Orchestr | Peter Lipa | Krasubery
a mnoho dalších...

mestozazitku.cz

**Ráda
se ztrácím
ve vinohradech**

text: Zuzana Keményová

foto: HN – Honza Mudra, archiv M. Benešové

Zdolala známou Pacifickou hřebenovku, jednu z nejtěžších tras světa dlouhou přes 4000 kilometrů. Monika Benešová ale ráda cestuje i v tuzemsku. Za nejkrásnější považuje moravské vinohrady a večery u cimbálu.

Na začátku Pacifické hřebenovky (Pacific Crest Trail, zkráceně PCT) měli všichni natrénováno, ukazovali svaly a perfektní vybavení. A ona? Měla jen střevní potíže, kvůli nimž trávila hodně času ve křoví. Boj s nemocí ale na této cestě vyhrála, naučila se svému tělu naslouchat a po pěti měsících došla od hranic s Mexikem na hranice s Kanadou.

Prodělala jste dvakrát covid-19. Jak to?

První jsem chytila loni v Libanonu, v Bejrútu, ale tehdy jsem ani nevěděla, že jej mám. Zůstala jsem tam na vlastní triko pomáhat zraněným z troskek. Exploze zničila čtyři nemocnice ze šesti a v těch zničených byla před tímto incidentem oddělení zaměřená na covid, takže všude byla spousta covid pozitivních lidí. Samozřejmě, snažili jsme se pracovat s respirátorem, ale je tam 50 stupňů, takže to vždy úplně nešlo a respirátory jsme si občas sundali. Před odletem do Česka jsem byla na testech, které prokázaly, že mám protilátky v krvi. Druhý pozitivní test na covid-19 mi vyšel letos v české nemocnici, kde jsem pracovala v covidáriu (slangově covid oddělení – pozn. red.). Naštěstí oba průběhy byly pro mě téměř neznamenné.

Jak jste se dostala zrovna do Libanonu?

Jela jsem tam jako dobrovolník pomáhat dětem postiženým válkou a shodou okolností jsem se stala přímým svědkem výbuchu. Bohužel v době útoku jsem byla přímo v centru dění a na základě toho, co jsem viděla, jsem se rozhodla tam zůstat. Byla jsem blízko a zážitky z této cesty jsou drsné. Sama jsem se zranila, měla jsem střepy v rukou, ale nebylo to nic vážného. Pomoc se tam organizovala dost spontánně. Jednoduše jsme si nakoupili lopaty a kopalí, vytahovali lidi a pomáhali, jak to šlo.

Říkala jste, že pracujete v nemocnici v covidáriu.

Ano. Pomáhám na covidových odděleních, protože mám zdravotnickou a také psychologickou prů-

pravu. Řekla jsem si, že by bylo dobré v této době v nemocnicích pomoci. Ale je tam teď tolik práce (rozhovor proběhl v květnu – pozn. red.), že zdaleka nedělám jen psychologa, ale v podstatě všechno, co je právě potřeba.

Proč jste se rozhodla zrovna pro tuhle práci?

Zrovna nedávno jsem přemýšlela nad tím, proč mám pořád tendenci pomáhat a do něčeho se montovat. Došla jsem k tomu, že se pomáháním cítím naplněná, cítím se u toho jednoduše dobře. Jeden kamarád mi řekl, že mé srdce je jenom pro mě zkrátka moc velké, že se do něj vejdou stovky lidí. Cítit, že někomu pomáhám, mi dává pocit radosti a uspokojení. Musím říct, že se mnou na začátku měli v nemocnici svatou trpělivost, protože jsem se musela všechno naučit. Až nyní, po pár měsících, mohu říct, že jsem se skutečně naučila s covid pozitivními lidmi pracovat. Stejně se tam ovšem každý den učím něco nového. Těchto posledních pár měsíců, kdy svět nejvíce bojuje s pandemií, jsem se rozhodla tolik necestovat. Přišlo mi hloupé cestovat po světě, když se v Česku děje tolik věcí a moje pomoc je potřebná tady.

Která z cest pro vás byla nejvýznamnější?

Každá cesta mi dala něco jiného. Například jsem prošla pěšky Španělsko, Camino de Santiago neboli Svatojakubskou pouť (nejdelší trasa měří 1000 kilometrů – pozn. red.). Tam jsem poprvé objevila kouzlo cestování o samotě. Byla to první cesta, kde jsem byla měsíc sama v zahraničí, a zjistila jsem, co to znamená, když žena cestuje o samotě. Pak samozřejmě velmi významná byla Pacifická hřebenovka, kde jsem bojovala se svou nemocí.

Se kterou nemocí?

Trpím střevní chorobou. Před cestou jsem si prošla těžkým obdobím, kdy jsem měla velké bolesti střev. Tahle nemoc je charakteristická také tím, že člověk velmi často vyhledává toaletu a nedá se úplně kontrolovat čas, kdy je potřeba na ni jít. Zpočátku jsem na Pacifickou hřebenovku nejela tak úplně za cestováním, ale spíše najít cestu zpátky sama k sobě a vyléčit se.

Monika Benešová (31)

cestovatelka

Pochází z Nového Města na Moravě.

V roce 2016 jí lékaři diagnostikovali těžké potravinové alergie. Ještě týž rok sama absolvovala Svatojakubskou pouť do Santiaga de Compostela. V roce 2017 zdárně prošla Pacifickou hřebenovkou z jihu na sever USA.

Absolvovala několik dobrovolnických misí, poslední v libanonském Bejrútu na pomoc dětem postiženým válkou.

Pomáhá jako psycholog na covidovém oddělení v Nemocnici Ivančice. Realizuje se i jako novinářka, vede zpravodajský server se zaměřením na pozitivní zprávy Nadhled.info.

Jeden cestovatel mi na trailu řekl, že každý si na zádech neseme batoh plný svého životního trápení.

Tuhle trasu dokončí jen zhruba desetina z těch, kteří se na ni vydají. Proč jste se rozhodla do toho jít?

Dá se říct, že jsem na tom předtím byla velmi špatně, přestala jsem úplně vycházet ven. Žila jsem v té době v Praze, kde jsem studovala žurnalistiku. Uvědomila jsem si, že se celou dobu za něčím honím a že moje priority jsou materiální. Hodně jsem pracovala a řekla peníze. Můj životní styl byl ráno se najíst a v noci se najíst. Mezitím jen honičky. Stával se ze mě materiální člověk, ale já chtěla být už od malička hlavně spokojená a vyrovnaná. Neposlouchala jsem své tělo a moje problémy se střevy se zhoršovaly. Ztratila jsem práci, protože jak chcete chodit do práce, když nevydržíte bez záchodu. Zároveň mě to stálo i vztah a já byla v 26 letech úplně na dně. Věděla jsem, že teď to buď prolomím, nebo úplně skončím. Rozhodla jsem se, že se přestanu litovat a že to aspoň zkusím. Nemyslela jsem na to, že Pacifickou hřebenovku dokončím, to v žádném případě. Ale vyhrají tím, že se aspoň postavím na start. Doktoři mě považovali za blázna, ovšem hodně mě podpořili rodiče. Na začátku cesty byli všichni neskutečně připravení, hotoví sportovci. Měli svaly a hodně natrénováno. A já si říkala, co mám já? Průjem.

První měsíc mě kompletně všichni předbíhali, protože jsem pořád trůnila někde v křoví. Jenže po čase jsem začala více poslouchat své tělo a odpadl stres z toho, že si někde v civilizaci nestihnu odskočit. Tělo mi to vrátilo a začalo poslouchat ono mě. Začalo šlapat jako hodinky. Po prvním měsíci, kdy jsem si prošla peklem, se můj stav velmi zlepšil. Měla jsem sice puchýře na nohou a bolavá záda, ale po pěti měsících jsem došla do cíle. Nemůžu říct, že by mě Pacifická hřebenovka úplně uzdravila, to v žádném případě. Ale cítím se zdravá. Sice si pořád musím dávat pozor, co jím, ale je to pro mě obrovská výhra, že můžu jít v klidu do autobusu a nemusím se bát, že se něco přihodí.

Cestujete raději sama, nebo s někým?

Na Pacifické hřebenovce jsem začala s kamarádem, který mě pak opustil, ale zase každá z těch variant má něco. Když cestujete sám, je sice všechno na vás, ale nemusíte na nikoho brát ohledy. Cestovat v páru vyžaduje velkou dávku trpělivosti. Řekla jsem si, že až jednou budu mít rodinu, občas si nějakou krátkou cestu dám i sama. Našla jsem zalíbení v tom být sama. Dřív jsem samotou při cestování ráda neměla, ale teď ji miluji.

Co patří mezi vaše obvyklé cestovatelské vybavení?

Na začátku jsem si do batohu rvala, co šlo, od šmínek až například po společenské šaty. Na Pacifickou hřebenovku jsem si s sebou vzala dokonce krátké svatební šaty, byť lehké. Byla jsem těsně po rozchodu a řekla jsem si, že se najíst vrátím vdaná. Dostala jsem dvě nabídky k sňatku, jedna byla od padesátiletého rangera a druhá od šestnáctiletého kovboje, takže ani jedna nevyšla. Nicméně mé přemýšlení o výbavě se hodně změnilo. Jeden cestovatel mi na trailu řekl, že každý si na zádech neseme batoh plný svého životního trápení. A já měla na zádech hodně nepotřebných věcí. Bylo to mnoho povrchních zbytečností, kterými jsem se zakrývala, nebyla jsem to já. Vzala jsem si s sebou například krém proti vráskám. Postupně jsem začala své vybavení redukovat a teď, když jedu na cesty, беру si na záda jen to nejnnutnější, praktické věci jako stan nebo spacák, esusy a hořák.

Zjistila jsem, že po Pacifické hřebenovce se opravdu vyspím v keři a že toho k životu zas tak moc nepotřebuji. Většinou se snažím ani nestavět stan, protože miluji usínat s hvězdami nad hlavou.

Co na cestách vyhledáváte?

Mám ráda památky, miluji například katedrály. Ovšem vyhlášené památky moc často nevyhledávám, protože většinou bývají plné lidí. Vyhýbám se také velkým městům. Například když jsem byla v Americe, vůbec mě to netáhlo do měst jako New York a podobně. Mnohem častěji vyhledávám přírodu a velmi ráda navštívím menší vesničky, poznávám místní tradice a zvyky.

Ocitla jste se někdy při putování v ohrožení života?

Myslíte, co se týče chlapů? Poté, co jsem byla půl roku sama na cestě, bez mužské společnosti, tak utíkali spíš oni přede mnou. Ameriku jsem prošla celou pěšky a zpátky jsem ji prostopovala. Za celou cestu jsem neměla s lidmi jedinou negativní zkušenost. Ale šlo mi o život, co se týká zvířat. Na začátku hřebenovky, v kalifornské poušti, jsem se jednoho rána probudila s tarantulou na obličejí. Spala jsem bez stanu, a když jsem otevřela oči, viděla jsem, že na nich mám něco černého. Zvedla jsem se, rychle se oklepala a zahlédla jsem, jak do křoví odbíhá obrovský černý pavouk. Byla to skutečně tarantule. Dále jsem potkala několik chřestýšů a medvědů. Jednou večer jsem docházela na místo, kde jsem se rozhodla přespát, a tam jsem v šeru viděla pumu. Neutoučila na mě, ale byla blízko a nebylo to vůbec příjemné. Měla jsem velký strach. Něco mezi námi proběhlo a myslím, že kdybych začala utíkat, už bych tady neseseděla. Zůstala jsem stát, zvedla jsem ruce a dělala jsem se větší, než je ona. Po chvíli odešla. Zvířatům nesmíte dát najevo, že se bojíte. Nedávno mi ale jedna paní říkala, že jsem ji vůbec nezastrašila, ale tak jsem jí smrděla, že raději odešla.

Cestujete ráda i po Česku?

Když jsem zvládla Ameriku, řekla jsem si: To jsem ale ostuda, letím do Ameriky a nemám procestované Česko. Nyní cestuji po Česku a hodně si to užívám. Nedávno jsem se přestěhovala na jižní Moravu do Velkých Bílovic. Jižní Morava mi vždy zvláště voněla, řekla bych, že mi voní po jižní Francii, kterou miluji. Na jihu Moravy cítím levanduli, víno, otevřenost a přátelskost. Takže jsem se přestěhovala přímo ke zdroji, k vinným sklípkům. A musím říct, že mě nadchla Pálava. Poblíž místa, kde bydlím, je Vrbice, která vypadá jako Hobitín, okolní krajina se říká moravské Toskánsko. Celkově miluji vůni a atmosféru tohoto kraje.

Které místo byste doporučila jako top destinaci pro cestování v Česku?

Teď momentálně je to pro mě celá jižní Morava. Ale miluji i hory, takže rozhodně Jeseníky. Byla jsem v nich v poslední době několikrát a je to tam skvělé. Když jdu do přírody, nemám kolem sebe ráda mnoho lidí. V přírodě potřebuji trochu samoty. Hrozně ráda se třeba ztrácím ve vinohradech. Sednu si v něm a jsem tam třeba půl dne. Jen tak sedím a poslouchám přírodu. Dát si skleničku dobrého bílého vína ve vinohradu a pozorovat západ slunce, to je cestování podle mého gusta. Miluji také cimbálůvky, takže strávit večer u cimbálu je z mého pohledu nezapomenutelný zážitek.

Uprostřed Oregonu pod sopkou (vlevo). „Měla jsem ráda snídani, kde jsem se mohla jen tak nerušeně dívat kolem sebe. Bez lidí, v tichu.“

Vulkán Goat Rocks v Kaskádovém pohoří ve Washingtonu (vpravo). Když vylezete na nejvyšší bod Gilbert Peak (2494 m n. m.), otevře se před vámi neskutečná scenerie.

INZERCE

HN059245

HANA

Tož přejed'te na vélet

OLOLO

KOSTEL SV. MOŘICE OLMOUC

HRAD HELFŠTÝN

BAZILIKA NA SVATÉM KOPEČKU

text: David Macháček

foto: autor

Sejít z cesty

Jsou turistické cesty hlavní a ty vedlejší. A pak jsou cesty ještě víc vedlejší, vyšlapané stezky, které už žádnou barvu nemají a některé z nich ani nejsou v mapách zakreslené čárkovanou čarou. Jen zkratka v krajině jsou a chodí po nich ti, kteří je znají, anebo ti, kteří je dokážou objevit. Stezky pro ty, kteří se nebojí sejít z cesty.

Samechov. Slovo, které hladí na jazyku. Je v něm ticho lesa, vůně letní louky a hebký mech, na který se dá ulehnout a dívat se, jak mraky plují po blankytném nebeském moři. Dokázalo ale také potrápít, jako se stalo slečně v nádražní pokladně. Bylo to v době, kdy nejenom že ještě nebyl internet, ale nebyly ani počítače. Jízdenky byly z tvrdého kartonu, veliké asi jako krabička zápalek, z předtištěnými cílovými stanicemi a datum se na ně vyraželo ve speciálním strojků.

„Samechov,“ řekl jsem slečně v pokladně. Ta se zarazila a chvíli se nedělo nic. Počítač napovědět nemohl, protože nebyl. Když se zeptala, kde to je, odpověděl jsem popravdě, že přesně nevím, ale že prý někde u Sázavy, jak mi řekl kamarád, se kterým se tam mám sejít a který mě tam bude čekat, nebo to alespoň slibuje. Pokladní zalistovala v jakémsi lexikonu stanic a zastávek, vybrala ze zásobníku jízdenku do Sázavy a léto začalo. První přestup v Kolíně, druhý v Ledebčce a pak jsem po třech hodinách zjistil, že v Samechově nikdo nečeká. Nebyly mobilní telefony, nebyly textové zprávy, nebylo jak dát vědět, že kamarádovi rodiče letní vandr nakonec

nedovolili. Mapu měl mít on, já neměl nic, jen spacák a čtyři volné dny před sebou.

Lhal bych, kdybych tvrdil, že jsem si následující věty dokázal v tu chvíli přefíkat slovo od slova. Jen jsem si na ně vzpomněl, že jsem je četl zřejmě v nějaké knížce hereckých vzpomínek, kterých měla moje babička v knihovně několik. Bylo to povídání herce Václava Vydry, který kdysi, snad v nějakém rozhlasovém pořadu, vyprávěl o cestování:

„Kdepak například spíte dnes, vy cestovníci? V posteli, ne? A zítřka? Zase v posteli. A pozítří a za čtrnáct dní – a pořád v posteli. Já ale spal jeden den na půdě v seně a druhý na slámě ve světnici a třetí na snopech ve stodole a čtvrtý v perinách u faráře a pátý zase v seně na formanském voze. A jak já jsem například umíval zmoknout. O tom nemáte vy už ani pojmu. Zmoknete snad taky někdy, ale pak otevřete v hotelu svůj nepromokavý kufr a vyndáte si suché prádlo a máte po radosti. Ale my v hotelu neměli nic. My nesli plátěný pinklíček na svých zádech a pinklíček promokl zároveň s námi a taky až na kůži. A když jsme konečně někde pod střechu vešli, stáli jsme tu, jako by nás z vody vytáh. A ženské pobíhaly kolem nás a usmívaly se přívětivě.“

V Samechově nikdo mapu v vlaku nekoupí, ani tehdy, ani dnes. Není tu nic, jen to skřípění kol, když strojvůdce zastavuje vlak. A když naposledy zahouká před vjezdem do tunelu, zůstane po něm ticho a vyšlapaná pěšina podél kolejí. Neměl jsem pinklíček jako Václav Vydra, ale tomu malému batůžku, do něhož jsem našlapal spacák, ešus a už nic moc dalšího, by se tak klidně říkat mohlo. Řekl jsem si, že když se společný vandr nevydaří, vrátím se domů. Tedy přesněji, že se budu ty čtyři dny vracet pěšky zpátky proti směru, ze kterého mě přivezl vlak, a čtvrtý den pak tam, kam dojdu, zase do vlaku nasednu a nechám se odvézt až k domácí posteli pod pevnou střechou.

Sešel jsem tehdy z cesty a nebylo to vůbec špatné. Spoléhal jsem na to, že většina pěšin v krajině vede odněkud někam a jen výjimečně stezka skončí na konci rokle nebo ve vysokých kopřivách. Nevěděl jsem tehdy, že vesnice, které mímám na cestě proti proudu řeky, mají tak zvukomalebné názvy jako Bělokozly, Mrchojedy nebo Ůtěchvosty. Radoval jsem se z krajiny podle návodu Václava Vydry.

„Víte, my jsme cestovali přece jen pěkněji, než se cestuje nyní. Nejsem chvalořečníkem minulých dob, ale je zcela přirozeno, že ty doby minulé měly své půvabné stránky. My cestovali, abych tak řekl, hloub. Dojmy neměly tak rychle. A to je dobře, zvláště pro mladou duši. Kde se člověku líbilo, tam se pozdržel, natáhl a díval. Obraz, ať kraje, ať lidí měl času dost ponořit se až na dno duše. Člověk mohl kraj i lidi si zamilovat. I musil milovat vlast i národ, když sám poznal, co je v nich krásy a dobra. My cestovali tehdy češtěji! Dnes přelítneš za šest hodin půl Čech a naučíš se považovat zemi svou rodnou za nepatrnou.“

Co byla zpočátku z nouze ctnost, že jsem neměl na společné putování ani parťáka, ani mapu, se nakonec ukázalo jako ten nejlepší scénář letního půltýdne. Vodítkem v krajině mi byly věže kostelů, kterých je u nás snad víc než zeměměřičských triangulačních bodů. V konzumu jsem si koupil čtvrtku chleba a litr mléka v sáčku a k tomu si pak u cesty utrl několik jablek, na začátku léta ještě kyselých. Cesty od vesnice vedly obvykle ke kraji lesa, kde pak slábly a tenčily se, až se z nich stávaly pěšiny ke krmelci a pak mírně z kopce kamsi dolů k potoku.

Ze skutečného světa mě vedly do vzpomínek na moji oblíbenou dětskou knížku Stezka odvahy od Miloš Zapletala, ve které skaut podstupuje několik náročných zkoušek, z nichž nejtěžší je ta, kdy musí putovat krajinou zcela osamocen tak, aby ho nikdo nespatriil: „Stezka se klikatí prastarým lesem, plným žulových balvanů, vlhkého mechu a tlejícího dříví, ustavičně musím přeskakovat padlé kmeny a obcházet ztrouchnivělé pařezy.“

Jít mimo cesty, tedy ty oficiální turistické a značené, znamená mjet i prověřené cíle a atrakce, jako jsou zámky, zříceniny nebo rodné domky malířů, skladatelů nebo spisovatelů. Ale to se dá snadno napravit tím, že si člověk do batůžku něco od umělců přibalí na cestu, například útlý spisek Karla Hynka Máchy Krkonošská pouť. Vyšel například v souboru Romány a povídky, který vydalo nakladatelství Laichter v roce 1906:

„Slunce zašlo za temné hory; jako mrak černý vystupovaly vrcholky jejich na obzoru země české, a za horami protějšními vycházelo slunce světů jiných; v rozsedinách mezi horami již byla černá noc, na rovinách se ještě šerilo; města co bílá znamínka vyhlížela z šerých stínů; nad nimi se kroužil lehký kouř, a sniživ se, plížil se po tváři tichých jezer, v nichž se zhlížely vycházející hvězdy, sem tam je barvila zář malých plamínek, hořících po hrázích temných.“

Nijak nevadí, že tyto poznámky o tom, jak do krajiny vstupuje noc, si Karel Hynek Mácha psal při cestě pod Krkonoše. I v údolí Sázavy u Samopse byl letní soumrak podobný. „Tmavě jedle a borovice stály po horách v oděvu rosném, s vysoké skály padala řeka ve vymletou hlubinu, zčeřená v bílé pěny; kde však tišeji odplývala, byly vody její čisté a jasné, hlubina její zelenala se co lučiny z jara. V hlubinách těchto dřímál poutník, hlučný spád vody uspával jej v nejtišší sen, a vlny říčné táhly teď nad ním co zvučné lkání zvonů večerních tichou krajinou, avšak již neuváděly, co druhdy zvonů zvuk v ducha poutníkovy minulé dny.“

Došel jsem tehdy ze Samechova až do Světlé nad Sázavou a samozřejmě že to nebylo jen skrytými pěšinami a nepozorovaně jako v Zapletalově Stezce odvahy. Když mi traktorista ze zemědělského družstva na cestě přes pole nabídl, ať si naskočím na valník, že mě vezme do Chabeřic, neodmítl jsem. Ostatně takové svezení přesně zapadalo do už několikrát citovaného cestovatelského manuálu Václava Vydry. „Ach, taková cesta s formanem! Člověk mohl slézt a hodinu se projít. A třebaš při tom i jahody sbírat. A zase kdykoli chtěl, vylezl si na vůz, zakolíbal se vsedě do dřímoty. To bylo jiné pohodlí nežli dneska je ve vagoně. Krásné staré časy, ach to krásné, staré cestování.“

Několik let jsem měl tohle sejití z cesty jen zasunuté ve vzpomínkách a na světlo ho nevytáhal. Až moderní nástup digitálních map a podkladů, sestavených ze snadno dostupných leteckých snímků, mi všechno znovu připomněl. Právě fotografie pořízené z letadel ukazují, jak je česká krajina bohatá na cesty, stezky a pěšiny. Výlety už není nutné plánovat jen podle sítě turistických tras, ale v leteckých snímcích lze hledat jak vyšlapané zkratky, tak odbočky, průchody na první pohled neprostopupným terénem nebo odhalit cestičku vyšlapanou na břehu řeky, kde kreslená mapa ukazuje jen skalnatý sráz padající až do vody. Sejití z cesty je dnes snadné, stačí jen k prvnímu kroku stranou najít kuráž. A pak se už před poutníkem otevře úplně jiná krajina.

Autor

David Macháček (1970) pracuje jako editor v Českém rozhlasu, je také studentem Institutu tvůrčí fotografie na Slezské univerzitě v Opavě. Od roku 2014 si podle pravidla „jeden den – jedna fotka“ zapisuje prožité dny na paměťovou kartu telefonu. Každou fotografii pak doplňuje krátkým dvojverším, které mu slouží jako osobní mnemotechnická pomůcka, aby si obrazovou vzpomínku ještě víc zafixoval. Den po dni zveřejňuje svůj fotodeník na Facebooku a už dvakrát z něho připravil výběr pro knižní vydání.

Splňte si své sny na Technotrase

Stát se na chvíli horníkem, strojvedoucím, hasičem, vojákem či námořníkem... Prozkoumat místa, kam běžně člověk nemůže. Nahlédnout do historie a na moment ji i prožít. Kdo by o tom alespoň jednou v životě nesnil? Pokud se mezi takové snílky počítáte, zkuste vyrazit na Technotrasu. Na více než 30 „zastávkách“ na severní Moravě a ve Slezsku vás čeká pořádná nálož výjimečných zážitků.

Co se na chvíli stát havířem cestou na šichtu? V bývalém uhelném **Dole Michal** budete mít neodbytný pocit, že to tu horníci nikdy neopustili a že se k vám za chvíli v řetízkové šatně, v „lampovně“ nebo ve výdejně svačin přidají. V doprovodu bývalých horníků prozkoumáte štolu, vyzkoušíte si třídění uhlí a uslyšíte drsné rozhovory bývalých zaměstnanců. Při speciálních prohlídkách se můžete do dolu podívat i v noci.

Co by to bylo za návštěvu Ostravy, kdybyste vynechali **Dolní Vítkovice**? Ve světově unikátním areálu můžete strávit klidně celý den. Ručíme vám za to, že spokojená bude odcházet celá rodina. Areálem bývalých železáren, koksovny i uhelného Dolu Hlubina vás provedou zaměstnanci ve výslužbě, kteří vás zavedou až do nitra vysoké pece. Na její vrchol vás mimochodem vyveze skutečný skipový výtah, jenž sem dříve dopravoval železnou rudu a koks. Vynechat nesmíte ani vyhlídku Bolt Tower, která byla na vysokou pec doslova nasazena a z níž se vám naskytne nezapomenutelný výhled na celou moravskoslezskou metropoli.

Úžasné zážitky i spoustu vědomostí si odnesete z interaktivních expozic Velkého a Malého světa techniky, kde se na moment stanete třeba vědcem či lékařem, nebo si na chvíli zahrajte na opraváře motocyklů v **expozici Grand Prix** se 30 motorkami. Nečekejte žádnou nudnou výstavu instalovanou za ochranným lanem. Tady si budete moci většinu exponátů osahat, některé motorky i vyzkoušet. Zažijete proudění vzduchu při 120kilometrové rychlosti, roztlačíte motorku o váze 150 kilogramů nebo vykucháte motor a pak ho zase složíte zpátky. A tím nekončíme. V Dolních Vítkovicích

nedávno otevřeli nové **Muzeum potravin a zemědělských strojů**, kde zapojíte všechny svoje smysly.

A když už jsme u dopravních prostředků, na Technotrase si na své přijdou i milovníci vlaků. Pro ty je jako stvořené **železniční muzeum** sídlící v nádražní budově stanice Ostrava-střed. Přáli jste si někdy usednout do parní lokomotivy, nebo dokonce nějakou novější zkusit řídit? Pak právě zde budete na tom správném místě. Strojvedoucím se tu na okamžik stanete na realistickém trenažéru řízení dieslové lokomotivy a ta parní – tentokrát skutečná – na svého „řidiče“ čeká přímo před muzeem.

Pokud nebudete chtít téma železnice opustit, svezte se důlním vláčkem v **Landek Parku** nebo pokračujte do Studénky. Místní vagonka kdysi patřila k největším výrobcům železničních vozů na světě. A právě jí je také věnováno místní **Vagonářské muzeum**, kde vám srdce zaplesá i nad úžasnou funkční modelovou železniční dráhou. A nebudete-li mít vlaků pořád ještě dost, přesuňte se do Jeseníků a svezte se **osoblažskou úzkokolejkou**, která jako by vypadla z filmů o Harrym Potterovi.

Panorama Jeseníků i tajemnou krajinu sopek pak můžete obdivovat z hladiny jesenického moře, jak se říká Slezské Hartě. Věděli jste, že jde o nejmladší přehradu u nás a že se namísto plánovaných šesti let napustila za pouhé dva roky? Tyto i mnohé jiné příběhy vám při plavbě **elektrolodí Harta** povypráví zkušený kapitán.

A to je pouze zlomek snů, které si na Technotrase můžete splnit. Další inspiraci najdete na webovkách **www.technotrasa.cz**.

Štramberkská trůba

Galatská věž, Istanbul

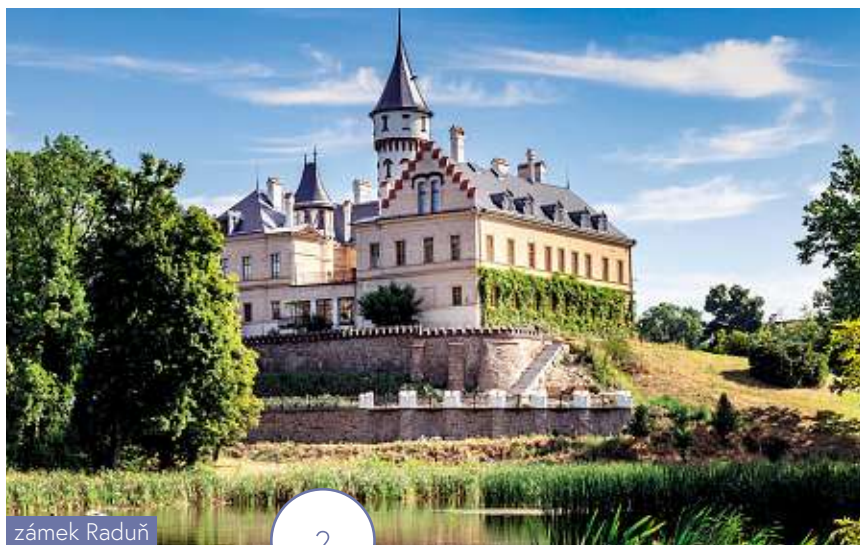
1

MÁME SVĚTOVÝ KRAJ

Hledáte inspiraci pro trávení volných chviliek či dovolené? Dobrá zpráva je, že nemusíte cestovat daleko!

Objevte **světová zákoutí Moravskoslezského kraje**. Uvidíte, že i tady máme místa, která vás na chvíli přenesou do Francie, Rakouska, exotické Asie nebo fantasy světa. Místa, která se, někdy však s mírnou nadsázkou, podobají těm světovým. A to nejenom vizuálně, ale také skrze nevšední příběhy, inspirativní osobnosti a tajemné jevy.

Všechna světová místa najdete na stránce www.mamesvetovykraj.cz.

zámek Raduň

2

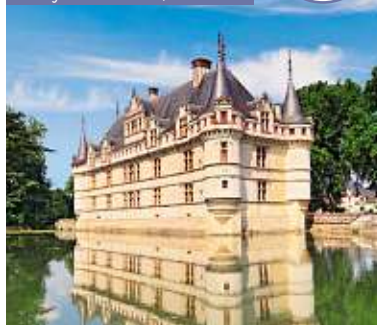
Jezerní oblast, Anglie

3

Slezská harta

Azay-le-Rideau, Francie

1/ ŠTRAMBERSKÁ TRŮBA

Kdyby do Štramberku, městečka v podhůří Beskyd, zavítal Turek, možná by měl na chvíli pocit, že je doma v Istanbulu. Dominanta Štramberku se totiž nápadně podobá Galatské věži v turecké metropoli. Místo baklavy servírovány štramberské uši!

2/ ZÁMEK RADUŇ

Nejenom na řece Loire ve Francii, ale i na naší Raduňce stojí překrásný zámek. Dokonce takový, že by si jej někdo mohl směle splést se zámkem Azay-le-Rideau. Proč se ale prodírat davy, když zámek Raduň na vás dýchne stejně kouzelnou atmosférou a navíc jej budete mít skoro sami pro sebe?

3/ SLEZSKÁ HARTA

Zařívte se na klidnou hladinu Slezské Harty pozorněji a na chvíli se ocitnete v Jezerní oblasti, největším národním parku v Anglii. Přehrada je pro svou krásu a sportovní využití oblíbeným místem výletníků. Cyklisté ocení cyklookruh kolem celé přehrady.

text: Petr Šíkl

foto: Volkswagen Užitkové vozy, Morelo

První dovolená v obytnáku

Karavany, dodávky s vestavbou a nejrůznější obytné přívěsy jsou letos v kurzu. Za zvýšeným zájmem stojí koronavirová epidemie, která změnila způsoby trávení dovolených. Poptávka po obytnácích meziročně výrazně stoupla a nabídka jen stěží uspokojí požadavky trhu.

Obliba karavaningu roste. Stále více dovolenkářů touží po svobodě pohybu. Cestovat můžete v jakémkoli ročním období s maximálním komfortem. Možnosti jsou téměř neomezené. Lze to i tzv. na punk s minimálním rozpočtem.

Pokud pro vás byla spouštěcím impulzem k pořízení či půjčení obytnáku idylická fotografie spokojené rodiny u karavanu nebo instagramový příspěvek pohledného páru v přestavené dodávce s otevřenými dveřmi a lesknoucím se mořem v pozadí, dobře zvažte, zda je pro vás karavanning to pravé ořechové. Obytné vozy jsou zejména starost, která vyžaduje pečlivé plánování, zázemí a vcelku dlouhou přípravu. I když si karavan jen půjčíte, je dobré vědět několik základních informací. V deseti bodech se tak podíváme, na co všechno je důležité před cestou myslet.

1. Včasná rezervace nutnosti

Uvažujete-li o tom, že letní dovolenou strávíte s obytným autem, ale žádné nevlastníte, je právě nyní nejvyšší čas porozhlédnout se po půjčovně a rezervovat si termín. „V současné době je stále možné sehnat rezervaci na letní termín i přes to, že v posledních dnech začínají rezervace strmě narůstat. Velkou zásluhu na tom má nárůst počtu dostupných vozů od soukromých osob a rozšíření nabídky malých půjčoven. Jediný problém by mohl nastat u dlouhodobějších pobytů na dva týdny a více. Očekáváme, že letní termín bude z většiny obsazený,“ říká Jiří Kolařík z půjčovny Campervan.

Podobně situaci na trhu hodnotí i Lukáš Janoušek ze start-upu Campiri: „Šance sehnat termín určitě je, nicméně začátek července už mají půjčovny zaplněny. V srpnu se ještě volné termíny najdou a volno je zatím v červnu (uzávěrka tohoto textu byla koncem května – pozn. red.), který s sebou nese výhodu v podobě menší obsazenosti kempů, a přitom už letního počasí.“

Potvrdil se však podle něj trend minulých let, kdy poptávka v letních měsících výrazně převyšuje nabídku trhu. „Důvodem je nedostatek obytných vozů, které jsou k dispozici v půjčovnách. Ačkoliv jich je v Česku dohromady přes 60 tisíc, půjčovny disponují pouze 700, navíc je často obtížné dohledat dostupnou kapacitu on-line. Proto jsme tento segment začali digitalizovat. Aby bylo obytné vozy možné snadno nalézt a rezervovat, vše na pár kliknutí. Zároveň v příštích týdnech chystáme spuštění programu pro soukromé majitele obytnáků, jenž jim umožní vozy nabídnout skrze Campiri k pronájmu. Tím dostaneme na trh více kapacit pro půjčování a zároveň dáme majitelům obytných aut možnost snížit si náklady na provoz či poskytnutím vozu k pronájmu dokonce vydělat.“

2. Výběr vhodného dopravního prostředku

Při výběru ideálního obytnáku se zamyslete nad tím, jak hodláte dovolenou trávit a v jaké životní etapě se zrovna nacházíte. Rozdílné požadavky mají penzisté, svobodné páry a naprosto odlišné rodiny s dětmi. Záleží na tom, zda chcete jen cestovat, nebo zůstat delší dobu na jednom místě. V prvním případě se vyplatí obytná dodávka typu Mercedesu-Benz Marco Polo, Fordu Transit nebo Volkswagenu Caravelle, s níž budete z kempu snadno vyrážet do okolí. Ve druhém případě zvolte prostornější karavan vy-

Na půjčení podobné krásy je nejvyšší čas. Nabídka se tenčí a sehnat pojízdný domeček na letní prázdniny je téměř nemožné. A pokud ano, počítejte u větších vozů s cenou přes čtyři tisíce korun za den.

INZERCE

Cykloasistence potěší nové i stávající klienty Kooperativy

Před letní sezonou připravila pojišťovna Kooperativa výrazně vylepšené majetkové pojištění občanů. „Kromě navýšení většiny limitů plnění jsme například rozšířili asistenční služby také o novou cykloasistenci,“ představuje nejdůležitější novinky Tomáš Reitermann, vedoucí odboru pojištění občanů v Kooperativě. Cykloasistenci zdarma získají noví i stávající klienti Kooperativy, kteří mají svůj majetek pojištěný ve variantě Komfort. A jak to funguje? V případě závady jízdního kola nebo nehody zavoláte asistenci, drobnější opravy technik zvládne na místě, s náročnější opravou vás odveze do servisu, domů nebo do jiného vámi určeného místa až do vzdálenosti 50 km. A cykloasistence pomůže třeba i v případě lehčího úrazu. Můžete ji využít také v zahraničí, a to do vzdálenosti 30 km od českých hranic.

bavený toaletou a sprchou. U těch je nutné pamatovat na fakt, že s používáním sociálního zařízení souvisí několik starostí navíc (například kazeta chemického záchodu se vyprazdňuje v kempech na místech k tomu určených, musí se doplňovat voda či vyprazdňovat výlevka).

3. Nic levného, rozpočet může zaskočit

S prvním i druhým bodem souvisejí finanční prostředky, které máte k dispozici. Za vybavený obytný vůz zaplatíte v půjčovně během sezony v průměru tři tisíce korun za den. Velký karavan může přijít klidně na pět tisíc. V uvedené částce nemusí být zahrnutý denní kilometrový nájezd (před půjčením si proto ověřte, kolik kilometrů můžete s vozem najet). Také se ujistěte, že vozidlo či přívěs jsou havarijně pojištěné, popřípadě s jakou spoluúčastí, a zajímejte se i o to, do kterých zemí můžete. Kromě půjčoven je nutné počítat také se složením zálohy a kalkulovat s cenou za naftu, s dálničním mýtem a v neposlední řadě s cenou za místo v kempu a s tím spojenými službami (přípojka elektřiny, vody atd.). Tento způsob dovolené nemusí být levnější alternativou klasického leteckého pobytu u moře.

Dalším řešením je pořízení vlastního obytného vozu, což je v současné době téměř nereálné. Jak

Zajet až na pobřeží a kochat se obzorem za doprovodu šumějícího moře je snem řady začínajících karavanistů. Bohužel ne všude se můžete utábořit, před cestou do zahraničí si dobře zjistěte možnosti kempování „na divoko“. V řadě zemí se lze snadno dostat do problémů.

Hotelový pokoj na kolečkách. I tak může vypadat vaše dovolená v obytném voze, když se pořádně plácnete přes kapsu.

nové, tak ojeté obytnáky, karavany a přívěsy jsou rozebrány a řada prodejců hlásí vyprodáno na rok dopředu. Můžete mít štěstí, ale nic levného to nebude. Pořizovací ceny díky rostoucí poptávce zaznamenaly strmý růst. Kromě samotné koupě je nutné počítat i s náklady na uskladnění vozu po zbytek roku, tedy pokud nemáte vlastní prostory. Karavan využijete jen pár týdnů a po zbytek roku musíte počítat s jeho uskladněním (samozřejmě ho můžete mít jako investici a pronajímat ho).

Vlastní-li dodávku či vícemístný vůz typu Fiat Scudo MultiJet, Peugeot Traveller nebo Volkswagen Transporter, nabízí se cenově přijatelné řešení v podobě vyjímatelných kempingových vestaveb. Těch je na trhu celá řada a ceny se pohybují v řádu desetitisíců. Výhodou je, že vůz v běžné konfiguraci využijete celý rok a o prázdninách jednoduše vložíte vestavu a vyrazíte s minimálními náklady na dovolenou (s dvojlůžkem, integrovanou vysouvací kuchyňkou a úložným prostorem).

4. Než vyjedete

Než se s obytným vozem vydáte vstříc nevšedním zážitkům, doporučujeme provést něco jako „předletovou kontrolu“. Ideální je připravit si takový kontrolní checklist, na kterém by neměla chybět kontrola správného zavření šuplíků/skříněk a jiných úložných prostor, zavření bočních/střešních oken, dveří u lednice, zatažení a aretace markýzy/schůdků, vypnutí plynu nebo důkladného uchycení zavazadel. Myslete na to, že každá špatně upevněná věc se může stát velmi nebezpečnou a v případě kolize může posádku dokonce zranit.

5. Specifická jízda

Vzhledem k velké boční ploše karavanů a jiných obytných vozidel si musíte při jízdě dávat pozor na porывy větru; zejména boční vítr dokáže na otevřené silnici s vozem pořádně zacloumat. To samé platí o protijedoucích kamionech. S větším karavánem nelze jezdit stejně jako s osobním vozem, jeho hmotnost je mnohem vyšší (delší brzdná dráha) a manévrovatelnost je také omezená.

6. Zbytečnosti nechte doma

Minimalismus se při balení rozhodně vyplatí. Dobře si rozmyslete, co všechno budete potřebovat, a nevozte s sebou zbytečnosti. Oblečení by mělo

Východní Morava nabízí aktivní odpočinek i řadu novinek

Cestovní ruch ve Zlínském kraji postupně znovu ožívá. Návštěvníkům se otevírají muzea, galerie a další atraktivní turistické cíle, kterých jsou zde doslova stovky. V jednotlivých regionech mohou lidé aktivně strávit svůj volný čas nebo ve zdejších pestrém koutu Moravy s krásnou přírodou naleznou i dostatečný klid pro své tělo a duši.

ZLÍNSKO A LUHAČOVICKO

Hrad Brumov je jedním z nejstarších hradů v našich zemích

V regionu Zlínska a Luhačovicka si na své přijdou jak milovníci tradičních řemesel, tak také příznivci ekoturistiky nebo historie. V okolí Valašských Klobouk mohou rodiny s dětmi vyrazit třeba do Vlachovic za vůní ovoce a bylin, kde je i rodinná farma nebo Muzeum lidové kultury a tradic. Terapii v přírodě nabízí okolí Envicentra ve Vysokém Poli. Novinky má i hrad Brumov, kde se lidé vydají za

příběhy dávných věků, děti vyzkoušejí hradní bojovku nebo si užijí kumštování. Sportovci ocení hotové úseky na dálkové mezinárodní cyklostezce BEVLAVA, která je provede krajinou moravsko-slovenského příhraničí (www.bevlava.cz). Odtud je to pak už jen kousek do lázni Luhačovice nebo do Zlína, kde je možné ocenit unikátní architekturu i celosvětový fenomén firmy Baťa.

VALAŠSKO

Příroda Valašska nabízí úchvatné scenérie a z vrcholů hor také jedinečné výhledy. Po malebné valašské krajině poseté zelenými kopci se můžete rozhlédnout také ze skal. Jedna z unikátních skalních stěn je na okraji Lidečka. Jižně od Vsetína se nachází největší pískovcové skalní město v moravských Karpatech – Pulčinské skály. Dvacet atraktivními místy Valašska vás od června provede regionální

hra Poznáváme Valašsko s medvědem Jurou. Zavítejte s medvědem Jurou třeba k prameni Vsetínské Bečvy, ke studánce U Koloucha nebo do pralesa Razula a hrajte o zajímavé ceny (www.poznavamevalassko.cz). Na své návštěvníky se těší také muzea – ať už Muzeum regionu Valašsko ve Vsetíně nebo třeba skanzen v Rožnově pod Radhoštěm, která připravila řadu nových výstav.

Čertovy skály na okraji obce Lidečko jsou oblíbeným cílem turistů i horolezců

SLOVÁCKO

Nejjihnější část Východní Moravy láká nejen na folklor a tradice, ale i nedotčenou přírodu a nešední turistické cíle. Návštěvníci sem přijíždějí za aktivním odpočinkem do úchvatného pohoří Bílých Karpat, kde nově vznikají značené trasy mezi Javořinou a Novou Horou a taky turistická útulna. Mezi méně tradiční zážitky rozhodně patří plavba po Baťově kanále. Podél něj vede nadnárodní cyklostezka, na kterou navazují další trasy do blízkého i vzdáleného okolí. Mezi oblíbené výlety pa-

tří bezesporu areál Živá vody s výběhem praturů v Modré. Odtud je to jen kousíček k dohledné majestátní bazilice na Velehradě. Milovníci letectví a historie nesmí minout Letecké muzeum v Kunovicích, kde je k vidění řada unikátů, včetně (ex)vládního letounu či Naganského expresu.

Skanzen Rochus patří mezi nejmladší muzea v přírodě v ČR.

KROMĚŘÍŽSKO

Rozhledna Brdo v Chříbech je nejvyšší kamenná rozhledna na Moravě

Pobyty v historických centrech, zážitky v podobě jízdy na koni v Chříbech, pěší turistika nebo cyklistika v Hostýnských vrších či prohlídka unikátních památek UNESCO. To vše i mnohem více zažijí lidé na Kroměřížsku. Muzikály pod širým nebem nabídnou v červnu a v červenci Podzámecká zahrada v Kroměříži, Muzeum Kroměřížska pak otevřelo novou stálou expozici Poklady staré pudy a Zámek v Holešově předsta-

vuje od června Největší záhadu a tajemství světa a Cestu do tvořivé mysli renesančního génia Leonarda Da Vinciho. Výchozími místy pro pěší turisty či cykloturisty jsou zejména Holešov a Bystřice pod Hostýnem. Atraktivní je hřebenová trasa vedoucí napříč pohořím z poutního místa Svatý Hostýn (letos je tomu 300 let od položení základního kamene baziliky) přes sedlo Troják až do Valašského Meziříčí.

odpovídat cílové destinaci, stejně tak se vyplatí nepřehánět to s kuchyňským a dalším vybavením. Přece jen v karavanu žijete skromněji.

7. Nepostradatelné věci

Dobrá příprava a zkušenosti posbírané dlouholetými karavanisty jsou pro nováčky neocenitelnou pomocí. Proto se nebojte ostřílených kempařů zeptat i na drobnosti, získáte tím cenné rady a různé finty. Pročíst si také můžete internetová fóra, kde si zapálení karavanisté vyměňují své zkušenosti. Pak se dozvíte třeba to, že obyčejná sekerka nebo zdrhovací plastové pásky jsou skvělými a nenahraditelnými pomocníky. Vhod přijde zajisté čelovka nebo kabely potřebné pro dobíjení mobilních telefonů. Přibalit je dobré také základní nářadí, různé dlouhé drátky, šňůru na sušení prádla, kurtovací gumicuky, kolíky, kousek hadice (hodí se při doplňování vody), repelent, věci na mytí nádobí (saponát, houbičky, utěrky) nebo plastový lavor na přenášení nádobí.

8. Pořadí zabalených věcí

Pokud budete dávat věci do úložného prostoru obytného vozu nebo do kabiny, vždy přemýšlejte, co bude kdy potřeba. Není nic otravnějšího, než když předmět, který zrovna hledáte, máte uložený až někde dole nebo vzadu. To pak znamená vše předtím vyndat. Po ruce by měla být také lékárnička nebo reflexní vesty.

Obyčejná sekerka nebo zdrhovací plastové pásky jsou skvělými pomocníky.

9. Pečlivé plánování je základ

Vyhledejte si a nainstalujte do mobilu vhodné aplikace na vyhledávání parkování, kempů nebo například v Rakousku tzv. stellplatze. Většinou se jedná o zpevněné plochy vyhrazené pro stání obytných aut nebo karavanů. Stání bývá zdarma, případně za rozumný poplatek. Stellplatze lze vyhledat stejně jednoduše jako kempy na internetu či v brožurách, které pravidelně vycházejí.

Zejména zahraniční kempy je možné vybírat podle svých požadavků a nároků na komfort. Některé nabízejí vyhřívané sušárny i umývárny nádobí či koupelny. Komu kempy nevoní, může sáhnout po individuálním kempování, tzv. na divoko. Přes aplikaci v mobilním telefonu si vyhledá vhodný pozemek (nejčastěji louka) ve vybrané lokalitě a jeho majitel inkasuje poplatek v řádu stokrát. Legálně se tak lze dostat do atraktivních míst, jež kempy nejsou schopny nabídnout. Zajištěno je soukromí, jelikož na pozemku většinou není více než pět karavanů.

10. Etický kodex

Asociace kempování a karavaningu stojí za etickým kodexem shrnujícím základní pravidla a doporučení týkající se obytných aut. Jedním z pravidel je, že po kempování na místě nic nezůstane, respektujete soukromí druhého nebo že chemickou toaletu či odpadní vodu vyléváte jen na místech k tomu určených.

TOLIK ZÁŽITKŮ, ŽE...
... Království lesa si dáme raději až zítra.

**Kouzelné
Království lesa**

Existuje místo, o kterém rodiče sní.

Místo, kde zážitek střídá zážitek a nikdo z rodiny se nenudí ani minutu. A ti nejmenší se dokonce nenudí tak moc, že už jim na konci dne ani nezbyvá energie na dovádění. Rodiny s dětmi, maminky s kočárky a prarodiče s vnoučaty – vítejte v úžasném přírodním resortu s desítkami aktivit, vítejte na Lipně.

www.lipno.info, www.stezkakorunamistromu.cz

Lipno.

Do Mariánek za sportem i romantikou

Preferujete aktivní dovolenou a jste nadšenec do sportu, jenže Vaše drahá polovička raději odpočívá na lehátku u vody a nechá se hýčkat ve wellnessových centrech? Máme pro vás tipy, jak spojit sport i romantiku, všední i nevšední aktivity a užít si každý den od rána do večera.

Královské golfové hřiště

Vydejte se na proslulé golfové hřiště z roku 1905 po cestách, kudy kráčil král Edward VII. Vy proberete mužské záležitosti s kolegy či kamarády na greenu, vaše dámy zatím vyzkouší gurmánský zážitek v místní klubové restauraci. Mimochodem věděli jste, že na veřejné hřiště Chip&Putt mají přístup všichni zájemci? Tedy nejen zkušení hráči, ale i začátečníci, negolfisté, rodiny s dětmi, jednotlivci i skupiny. A na skvělé jídlo do klubové restaurace může opravdu každý.

Křížem krážem lesem, na kole i pěšky

Rádi se touláte přírodou a sbíráte kilometry? Vstupte do přírodních scenerií, které na společných procházkách s Ulrikou von Lewetzov navštívil básník a učenec Johann Wolfgang Goethe. Víte, že expozice věnovaná tomuto slavnému hostu se nachází v nejstarším domě z dob zakládání města? Navštivte Městské muzeum, dům U zlatého hroznu.

Najděte přírodní vývěry pramenů v lesích knížete Klemense W. Metternicha a ochutnejte pramen Medvědí, Balbínův či Lesní. Nechte se inspirovat tak jako saský král Friedrich August II. a vystoupejte náročným terénem Malého Švýcarska. Odměnou vám budou nádherné výhledy na město.

Milujete cyklistické výlety? Je tu pro vás připravena spousta cyklistických tras, které vám dají do těla. Nemáte kolo nebo je pro vás komplikované vozit kolo s sebou? Využijte možnost půjčovny kol.

Nechte se hýčkat

Jóga v parku, pestrá snídaně, skvělá káva, pak třeba wellness, Římské lázně, skvostný oběd a na závěr dne si zajít na kosmetiku? Nebo raději na dobré víno a zákusek a předtím vyzkoušet některou z masáží? Jaký program si vyberete a poskládáte, to je jen na vás. My můžeme jen zaručit, že bude vaše tělo i duše v nejlepších rukách.

Zábava i poučení

Na léto se v Mariánských Lázních plánuje řada akcí. Ať už máte rádi běh (Spa Run), hudbu (Jazzové lázně, Chopinův festival), film (Marienbad Film Festival), knihy (Knižní lázně, Stezka spisovatelů), jídlo (Food Festival), cvičení (Mezinárodní den jógy) či výstavy, určitě se nebudete nudit. Přehled akcí najdete na webu kalendar.marianskelazne.cz.

Nejzajímavější místa

- Mariánskolázeňská kolonáda je jedna z nejhezčích staveb tohoto druhu nejen u nás. Bronzové reliéfy na stěnách kolonády vytvořil Antonín Kuchař, nástrovní fresky jsou od Josefa Vyletala.
- Zpívající fontána na promenádě před kolonádou byla vybudována v letech 1982–1986 podle návrhu architekta Pavla Mikšíka. Autorem první hudební skladby pro fontánu je Petr Hapka.
- Park Boheminiu u hotelu Krakonoš s dokonalými zmenšeninami (1:25) českých památek patří k nejnavštěvovanějším atrakcím Karlovarského kraje. Park je otevřen celoročně.
- Hlavním lázeňským parkem jsou Skalníkovy sady. V pečlivě udržované zeleni se soustavou vodních ploch najdete i bustu zakladatele parku – uměleckého zahradníka Václava Skalníka (1776–1861).

INFO
MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

KONTAKT:

Turistické informační centrum Mariánské Lázně
tel. 777 338 865
info@marianskelazne.cz

www.marianskelazne.cz

Dejte letos Plzeň

Visit **Plzeň**

Plzeň je považovaná za hlavní město piva. Jako Evropské hlavní město kultury 2015 s mnoha živými kulturními prostory, útulnými hospůdkami a stylovými kavárnami má ale co nabídnout i těm, kteří cestují za kulturou, výjimečnými gastrozážitky a pohodovou atmosférou. Na své si v západočeské metropoli přijdou také rodiny s dětmi a milovníci architektury nebo industriálu. Dejte Plzeň, mile vás překvapí.

Pohodová atmosféra v centru

Centrum Plzně zdobí nově zrekonstruovaná gotická katedrála sv. Bartoloměje s nejvyšší kostelní věží v republice, krásná renesanční radnice i celá řada hodnotných historických domů. Za pozornost a návštěvu stojí také Velká synagoga, která je pátou největší na světě. Historické centrum obklopují městské sady, které patří k nejvyhledávanějším místům centra Plzně i díky vysoké koncentraci pivních zahrádek, restaurací a příjemných kaváren. Ke spokojenosti vám už chybí jen málo. Uhasťte žízeň řádně vychlazenou plzní v některé z nedalekých hospůdek nebo vyrazte rovnou do plzeňského pivovaru, kde pivo chutná zkrátka nejlíp.

Do Plzně za pivem

Plzeň a pivo k sobě prostě patří. Kde jinde ochutnat to nejlepší pivo než tam, kde se zrodila světoznámá legenda – Plzeňský Prazdroj. V plzeňském pivovaru můžete nahlédnout do historie i současnosti jeho výroby a ochutnat pivo přímo v historických sklepích. Podívat se můžete i do nového experimentálního minipivovaru Proud, který vznikl na soutoku dvou řek, Radbuzy a Mže, v prostorách bývalé elektrárny v areálu plzeňského pivovaru. Navštivte také Pivovarské muzeum nebo si naplánujte prohlídku minipivovaru Raven. Doporučujeme i pivní lázně, školu čepování nebo některý z pivních festivalů.

Industriální prostory žijí kulturou

Plzeň těží ze své bohaté průmyslové historie. Díky práci a úsilí několika nadšenců se podařilo vdechnout několika bývalým industriálním prostorům nový život. Opuštěná nádražní hala na Jižním Předměstí se proměnila v živé kulturní centrum Moving Station. Z bývalé papírny je dnes kulturní centrum Papírna Plzeň, které žije alternativnější kulturou a dobrou kávou. Z bývalých garáží dopravních podniků se stala kreativní zóna DEPO2015, jedno z hlavních center plzeňského kulturního dění, kde to po celý rok žije koncerty, festivaly, gastro akcemi a výstavami. Industriální památky v Plzni a okolí ožívají díky festivalu Industry Open.

Interiéry od Adolfa Loose

Není mnoho českých architektů, které by znal celý svět. A Plzeň má to štěstí, že zde na počátku 20. století pro místní židovské podnikatele realizoval několik zakázek zakladatel moderní architektury Adolf Loos. Více realizací od Loose, vynikajících prvotřídním designem, svojí nadčasovostí a zajímavými přírodními materiály, najdete jen ve Vídni. Můžete je obdivovat na pravidelných komentovaných prohlídkách, kde se seznámíte i s poutavými příběhy jejich původních majitelů.

Více tipů, inspirace a praktických informací najdete na www.visitplzen.eu nebo na Facebooku Visit Plzeň.

